

ALE CHWYT!

Jak odizolować hodowanego raka i chronić środowisko przyrodnicze

Więcej informacji na temat dostępnych w handlu inwazyjnych gatunków raków lub innych inwazyjnych gatunków wodnych (AIM) można znaleźć na stronie:

InvasiveCrayfish.org

TakeAIM.org

**Prairie Research
Institute**

UNIVERSITY OF ILLINOIS URBANA-CHAMPAIGN

**Sea
Grant**
ILLINOIS-INDIANA

Invasive Crayfish Collaborative
Great Lakes

LOYOLA
UNIVERSITY CHICAGO

**Great Lakes
RESTORATION**

Projekt ten jest finansowany w całości lub częściowo przez amerykańską Agencję Ochrony Środowiska na podstawie umowy o pomocy GLOOE02214, zawartej z University of Illinois. Treść niniejszego dokumentu niekoniecznie odzwierciedla poglądy i politykę Agencji Ochrony Środowiska (EPA). EPA nie zaleca używania nazw handlowych produktów komercyjnych wymienionych w niniejszym dokumencie ani sposobów korzystania z tych produktów.

Przygotowanie: Illinois-Indiana Sea Grant & Illinois Natural History Survey, Prairie Research Institute.

©2020 The Board of Trustees of the University of Illinois.

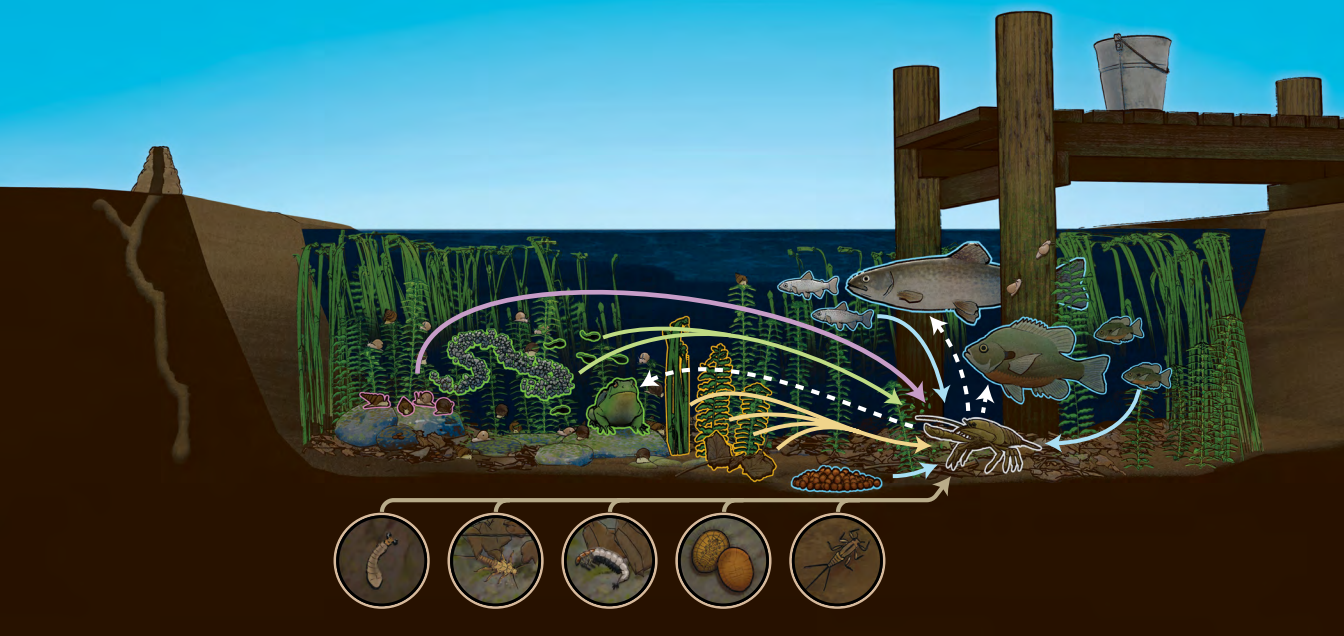
IISG20-HCE-BRC-045

Zdjęcia: „Haczyk” (Smalllike), „Ikona garnka z wrzątkiem” (BomSymbols) i „Ikona raka” (Yu luck)
za zgodą Noun Project

**Wskazówki dla akwarystów,
nauczycieli, wędkarzy i kucharzy**

Rodzime gatunki raków pełnią ważne funkcje w ekosystemach...

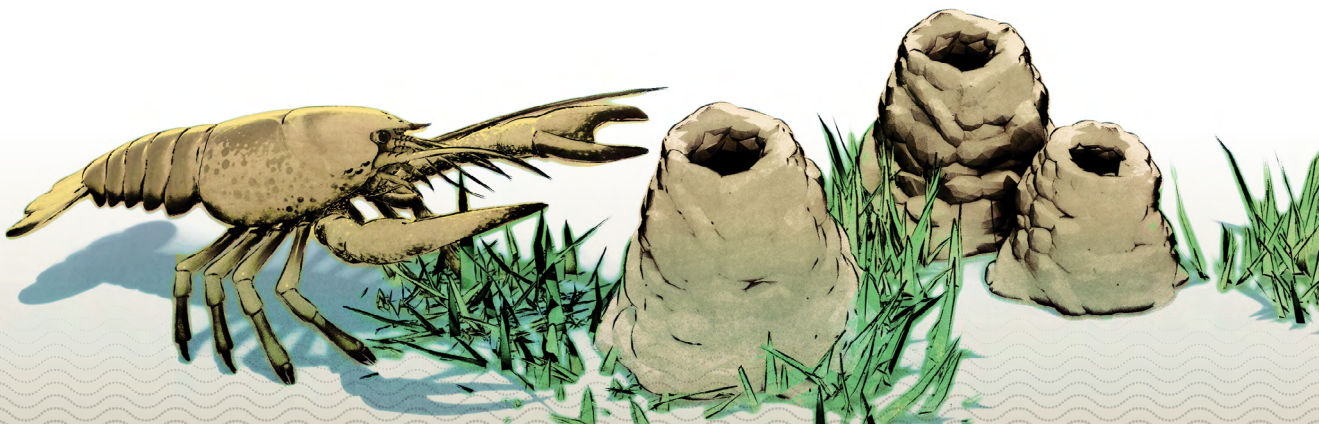

Istnieje wiele gatunków raków

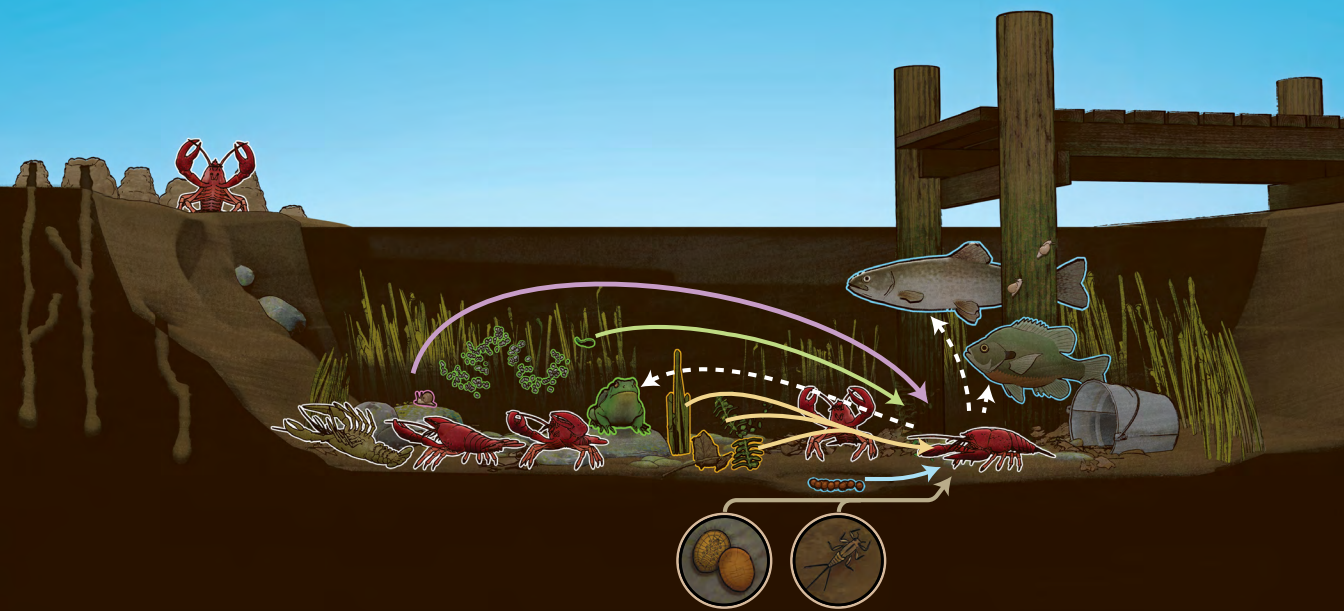
Raki są skorupiakami o 10 odnóżach. Żyją w jeziorach, rzekach i stawach. Na świecie żyje ponad 600 gatunków raków, a 41 z nich to gatunki rodzime stanów, w których znajdują się Wielkie Jeziora Amerykańskie. Niektóre gatunki występują w wielu stanach, a inne zamieszkują jedynie niewielkie jezioro lub krótki odcinek rzeki.

Dlaczego rodzime gatunki raków są ważne?

Raki są pożywieniem ryb, płazów, ptaków i ssaków. Raki z kolei zjadają rośliny, drobne zwierzęta i martwą materię organiczną, np. martwe liście. Gdy zjadają pokarm, powstają skrawki, będące pożywieniem innych zwierząt. Raki zmieniają także strukturę swojego środowiska, wykopując rozległe nory, ścinając rośliny wodne i przemieszczając drobne kamyki oraz osady. Dzięki tym zmianom powstają nowe siedliska dla innych gatunków zwierząt.

Nierodzone gatunki raków mogą powodować szkody!

Nierodzone gatunki raków są wprowadzane do środowiska w różny sposób.

Ludzie wykorzystują raki jako pomoce dydaktyczne w szkołach, przyciągające wzrok ozdoby w akwariach, żywe przynęty do łowienia ryb i produkty spożywcze w niektórych kuchniach regionalnych. Często raki gatunków nierodzimych są przewożone na nowe tereny z powodu szerokiego wachlarza zastosowań tych zwierząt. Niestety, czasami ludzie uwalniają raki lub pozwalają im uciec z niewoli. Gdy raki trafią na nowe tereny, mogą same się rozprzestrzeniać, przemieszczając się zarówno wodą, jak i lądem.

W jaki sposób nierodzone gatunki raków stają się gatunkami inwazyjnymi?

Nierodzone gatunki, które trafią na nowe tereny mogą być przyczyną problemów w całym ekosystemie. Mogą wyprzeć w wyniku konkurencji rodzime gatunki raków, w tym wiele gatunków zagrożonych lub podatnych na zagrożenie. Intruzy jedzą więcej, dorastają większych rozmiarów i mają liczniejsze potomstwo, co skutkuje zmniejszeniem liczebności roślin, ślimaków, żab i ryb. Te skutki środowiskowe mają niekorzystny wpływ na dziedziny gospodarki związane z wędkarstwem sportowym. Gdy populacja inwazyjnego gatunku raka zadomowi się w środowisku, utrzymanie jej w ryzach kosztuje miliony dolarów, a całkowite wyeliminowanie prawie nigdy nie jest możliwe.

Jak mogę powstrzymać rozprzestrzenianie się inwazyjnych gatunków raka?

Gdy kupujesz raki...

1 Nie kupuj raków gatunków inwazyjnych. Niektóre ze stanów, w których są Wielkie Jeziora zakazały sprzedaży niektórych gatunków raków, w tym raka luisjańskiego (*Procambarus clarkii*), raka (*Faxonius rusticus*), raka niebieskiego (*Cherax destructor* czy raka *Cherax albidus*) oraz raka marmurokowego (*Procambarus virginalis*). Informacje o przepisach stanowych i federalnych oraz dane kontaktowe agencji zamieszczono na stronie **TakeAIM.org**.

2 Kupuj raki u renomowanych sprzedawców. W miarę możliwości kupuj raki według łacińskich nazw gatunkowych, ponieważ raki niektórych gatunków inwazyjnych są sprzedawane bez dokładnych nazw zwyczajowych lub po prostu jako „raki”.

3 Sprawdź swój nabytek i usuń wszelkie niepożądane jaja, rośliny i części roślin. Wyrzuć do śmieci wszystkie odpady, w tym opakowanie, w szczelnie zamkniętej torebce plastikowej.

Kiedy już będziesz posiadaczem...

Nauczyciele i właściciele akwariów

Znajdź niepożądanym zwierzętom nowy dom albo skontaktuj się z lekarzem lub sklepem zoologicznym i uzyskaj wskazówki jak w sposób humanitarny pozbyć się raków.

Wylewaj we właściwy sposób wodę z akwarium. Jeśli wylewasz wodę do zlewu lub sedesu, dodaj ¼ łyżeczki wybielacza na 4 litry. Wodę bez dodatku wybielacza należy wylewać na suchy ląd, a nigdy do kanałów burzowych, które często uchodzą do lokalnych cieków.

Kucharze i hodowcy

Raki przeznaczone do przyrządzenia i spożycia do czasu ich gotowania należy przechowywać w torbach lub pudełkach. Jeśli okaże się, że raków jest zbyt dużo, część z nich można po ugotowaniu i obraniu zamrozić i spożyć innego dnia.

Należy przestrzegać wszystkich federalnych, stanowych i lokalnych przepisów dotyczących praktyk w hodowli raków. Odwiedź **TakeAIM.org**, gdzie można znaleźć przepisy stanowe i federalne oraz dane kontaktowe agencji.

Wędkarze łowiący na żywą przynętę

Raków schwytych w jednym zbiorniku nigdy nie należy uwalniać do innego zbiornika.

Niepotrzebną przynętę należy wyrzucać do śmieci.

Przed zmianą miejsca połowu należy wylać wodę z wiaderka na przynętę.